

ŠKŮDCI PLATANU

Čeleď: síťnatkovití (*Tingidae*)

SÍŤNATKA PLATANOVÁ *Corythuca ciliata* (Say)

- délka 2,5-4 mm; VII. – V.
- bíle šedavá ploštica
- larvy tmavohnědé
- sají na rubu listů
- žloutnutí a opad listů
- imaga přezimují pod kůrou
- na *P. occidentalis*, *P. orientalis*, *P. x hybrida*

O: zimní oškrabávání horních šupin borky, případně postřik vhodným insekticidem

Čeleď: vzpřímenkovití (*Glacillariidae*)

KLÍNĚNKA PLATANOVÁ *Phyllonorycter platani* Staud.

IMAGO - ↔ 7-9 mm

- V.-VI., příp. VIII (2. gen.)
- zlatohnědý motýlek
- PK se světlou tmavě orámovanou kresbou

HOUSENKA - minuje na spodní straně listů
• miny svraskalé v blízkosti listové žilnatiny

Ošk: hřab. a pálení listů, přípravky na bázi juvenilních horm. nebo na imaga
Ovz: není potřebná

TOPOLY

Čeľad': nesytkovití (*Sesiidae*)

NESYTKA SRŠŇOVÁ

Sesia apiformis Cl.

IMAGO - podobná sršni

- ⇔ 4 cm; černožlutá
- oba páry křídel průhledné
- koncem V. a v VI.
- ♀ klade do štěrbin kůry TP
- nejspod. část do 20let. TP

HOUSENKA - VIII.-V.

- lysá, žlutavá; 2-3x přezimuje

O: odstranění a spálení
napadených stromů

Čeľad': vzpřímenkovití (*Gracilariidae*)

KLÍNĚNKA

*Phyllonorycter
comparella* (Dup.)

IMAGO ⇔ 8 mm, VIII., X.

- 2 generace v roce
  - PK šedavě hnědá,
  - zimují dospělci 2. gen.
- HOUSENKA – VII., IX.-X.
- v bledých oválných minách
  - miny na lí straně listu
  - na *P. canescens* a *P. alba*

Ošk: likvidace napadených listů, příp. postřik v době letu imag
Ovz: neprovádí se

**Čeleď: mandelinkovití
(Chrysomelidae)**

MANDELINKA TOPOLOVÁ
Chrysomela populi L.

- délka 8-12 mm; IV.-IX. (2-3 gen.)
- cihlově červená; štít zelenavý
- klenba nejvyšší v 1/2 délky těla
- *Ch. tremulae* nejvyš. v zadní 1/3 těla
- krovky na samotném konci černé
- larvy černé, později žlutobílé
- brouci děrují, larvy skeletují listy topolů

Ošk/vz: sběr brouků, napadených částí s larvami, postřík

VRBY

Čeľad': štítenkovití (*Diaspididae*)

ŠTÍTENKA BÍLÁ *Chionaspis salicis* L.

- ♀ vytváří hruštičkovitě rozšířené, bělavé štítky
- štítky jsou asi 2 mm dlouhé
- ♂ štítky jsou úzké, menší
- ♀ sají na kmenech a větvích
- larvy sají také na listech
- zejm. na VB, JS, JV, OL
- škodlivý jen výskyt ve velkých koloniích

Ošk/vz: mechanická likvidace štítků, odstranění napad. částí, příp. postřik

Čeľad': mandelinkovití (*Chrysomelidae*)

MANDELINKA 20-TEČNÁ *Chrysomela vigintipunctata* Scop.

- délka 6-9 mm; IV./V.-VII.
- protáhlá, žlutá, s 20 skvrnami
- štít tmavý žlutě lemovaný
- žije a vyvíjí se na různých VB
- brouci od okraje ožirají listy
- larvy listy ožirají až skeletují
- při holožírú ožirá i pupeny a kůru mladých výhonů

Ošk/vz: sběr brouků, napadených částí s larvami, postřik

**Čeľad': mandelinkoviti
(Chrysomelidae)**

BÁZLIVEC VRBOVÝ

Lochmaea capreae L.

- délka 4-6 mm; V.-IX.
- podlouhlý, žlutavě hnědý
- téměř lysý, hustě tečkovaný
- vytváří 2 formy: vrbovou a březovou
- děruje mladé listy, někdy ožirají kůru výhonků
- larvy listy skeletují; na VB a BR; někdy masově
- dává přednost sušším slunným stanovištím

Ošk/vz: sběr brouků, napadených částí s larvami, postřik

Čeľad': dřepčikoviti (Alticidae)

DŘEPČÍK VRBOVÝ

Crepidodera aurata Marsh.

- délka 2,5-3,5 mm; V.-VIII.(IX.)
- modro zelený až fialový
- štít a hlava jsou zlatolesklé
- 1. 5 tykadlových článků žlutých
- nohy jsou červenavé
- zadní stehna celá černá
- ožirají listy a výhony VB a TP
- ♀ kladou vajíčka do země, larvy jsou rhizofágní

Ošk: postřik

Ovz: neprovádí se

Čeľad': nosatcoviti (*Curculionidae*)

KRYTONOSEC OLŠOVÝ

Cryptorhynchus lapathi L.

- délka 6-10 mm; VI.-IX.
- tmavohnědý až černý
- poslední 1/3 krovek světlá
- polyfág na OL, VB, TP
- vyžírání jamky do mladých výhonů
- ♀ kladou do jamek na kůře kmínků a větví
- larvy žerou v kambiu a lýku, později ve dřevě
- kukla na konci chodby; kmínky OL nápadně duří

Ošk: likvidace napadených stromků, sklepávání bronků (vysavač), postřik; (prutínky zaplavení, vypaleni); Ovz: neprovádí se

Čeľad': pilatkoviti (*Tenthredinidae*)

PILATKA VRBOVÁ

Nematus salicis L.

IMAGO

- délka 8-10 mm; žlutavá
- V.-VIII. ve 2 generacích
- zejm. spodní části korun

HOUSENICE

- až 28 mm; modravě zelené s černou hlavou
- na těle typická černá kresba; kuklí se v zemi
- nejprve listy děrují, pak skeletují

Ošk/vz: sběr housenic, podpora ptactva, příp. postřik

Čeľad': obalečovítí (*Tortricidae*)
OBALÉČ PRÝTOVÝ
Rhyacionia buoliana D. et Sch.
 IMAGO - ⇔ 20 mm; v VII.

- PK rezavě červená s příčnými bílými vlnkami
- ZK šedavá; ♀ klade k pupenům

HOUSENKA

- Žlutohnědá s tmavou hlavou
- přezimuje; kuklí se v pupenech
- lyrovitý vzrůst výhonů
- nejčastěji na BO starých 5-20 let

Ošk: zlepšit vodní poměry, postřik zejm. penetračními insekticidy proti mladším housenkám ☺, postřik v době letu imag
 Ovz: zlepšit vodní poměry, postřik na housenky

Čeleď: píďalkovití (*Geometridae*)

TMAVOSKVRNÁČ BOROVÝ
(PÍDÁLKA TMAVOSKVRNÁČ)
Bupalus piniarius L.

IMAGO - ⇔ 3-4 cm; V.-VII.

- ♂ hnědobílý; tykadla hřebenitá
- ♀ žlutohnědá bez skvrn; tykadla nitkovitá
- ♀ klade v řadě ↑ starých BO jehlic

HOUSENKA - VIII.-XI.

- modro až žlutozelená
- se 3 bílými pásy
- kuklí se v hrabance

Ošk/vz: sběr housenek, podpora ptactva, příp. postřik

Čeleď: nosatcovití (*Curculionidae*)

NOSATEC BOROVÝ
Brachonyx pineti (Payk.)

- nejm. nosatec, 2-2,5 mm
- válc. tvar těla
- krovky hnědě červ., opýřené
- larvy minují v jehlicích
- jehlice poškozuji i brouci
- ml. brouci nabod. jehl.; VII.-IX.
- poškození podob. sypance BO
- prezimují brouci, objev. V.-VII.
- ♀ kladou vajíčka do bázi jehl.
- jehlice žloutnou až červenají

Ošk: sklep / postřik brouků; Ovz: neprovádí se

Čeleď: hřebenulovití (*Diprionidae*)

HŘEBENULE BOROVÁ
Diprion pini L.

IMAGO – 7-10 mm, IV.-V.

- 2. generace v VII.-VIII.
- ♀ bleďožlutá, ♂ hnědočerný
- ♀ klade v řádcích na loňské jehlice po 3-20 ks

HOUSENICE – žlutohnědá

- pospolitě, později jednotlivě
- zejm. na 20-40 letých BO

Ošk/vz: podpora ptactva, sběr a likvidace napadených částí s housnicemi, příp. postřik

**Čeled': ploskohřbetkovití
(Pamphilidae)**

PLOSKOHŘBETKA SOSNOVÁ
Acantholyda posticalis (Matsum.)

- tmavá, 11-15 mm, IV.-VI.
- housenice barevně variabilní
- žlutavé nebo hnědavě zelené
- asi 28 mm, v řídkém předivu
- v předivu obytná rourka
- v předivu trusinky – nápadné
- V.-VII., starší pak ml. jehl.,
- kuklí se v zemi, diapauza 2 roky, pupální oko

Ošk/vz: podpora ptačtva, sběr a likvidace napadených částí s housenicemi, příp. postřik

Čeled': korovnicovítí (*Adelgidae*)

KOROVNICE PUPENOVÁ

Adelges laricis Vall.

- délka 1,5-2 mm; prim. host. SM
- světle zelená až černá
- pokryta voskovými vlákny
- sáním tvoří z pupenů šištice
- dosahují průměru 5-10 mm
- jsou bledě zelené až dožluta
- vždy na koncích výhonků
- sekundární hostitel je modřín
- zde sají na jehlicích, které se kolénkatě ohýbají

Ošk: odstranění napadených částí, příp. postřík (na korovnice!!); Ozv: nedělá se

SMRK

Čeleď: puklicovití (Coccidae)

PUKLICE SMRKOVÁ

Physokermes Piceae (Schr.)

- dospělé ♀ 2–6 mm velké
- pod kulovitými štítky
- červenavě hnědé až hnědé
- ♂ drobní, 2 mm, okřídlení
- pouze přední pár křídel
- přezimují larvy 2. stupně
- dospělci IV.-V., skupinovitě
- v paždí mladých větví
či přeslenech ml. stromků
- medovice, černě

Ošk/vz: ořez větví, postřik v předjaří

